

Københavns Kommunes kvalitetsstandard for social behandling for problematisk brug af stoffer 2025-2026

SERVICELOVEN § 101
KØBENHAVNS KOMMUNE 2024

Forord ved Socialborgmesteren	4
Resumé	5
Lovgrundlag	5
1. Indledning	7
2.Værdigrundlag og organisering mv. i Rusmiddelbehandling København	7
2.1.Værdigrundlag	7
2.2. Mål for behandlingen	7
2.3. Målgruppe	8
2.4. Personalets faglige kvalifikationer og kompetenceudvikling	8
2.5. Særlige kompetencer og fokusområde	9
2.6. Organisering i Rusmiddelbehandling København	9
2.7. Borgerinddragelse.....	10
2.8. Kommunens fremtidige indsats på rusmiddelområdet	11
3. Visitation og opstart i behandling	12
3.1. Behandlingsgaranti og straks-behandling	12
3.2. Behandlingsplan og opfølgning på behandlingsplan	12
3.3. Tilbud om handleplan i henhold til servicelovens § 141	13
3.4. Frit valg.....	14
3.5. Behandlingens intensitet og sted.....	14
3.6. Vurderingsgrundlag for visitation.....	15
4. Indhold i den sociale behandling	16
4.1. Den sociale behandling i Rusmiddelbehandling København	16
4.2. Kvalitetskrav til eksterne behandlingstilbud	16
4.3. Monitorering af indsatsen	17
4.4. Behandlingssystemets tilbud for særlige målgrupper	17
4.4.1. Familieorienteret rusmiddelbehandling.....	17
4.4.2. Behandling til unge.....	18
4.4.3. Projekt Anonym Stofbehandling	18
4.4.4. Rådgivning til pårørende	19
4.4.5. Behandling til borgere med samtidigt problematisk forbrug af rusmidler og psykisk lidelse	19
4.4.6. Behandling til borgere med et stærkt nedsat kognitivt funktionsniveau og et problematisk forbrug af rusmidler	21
4.4.7. Fremskudt og udkørende behandling samt støttekontaktpersoner	21
4.4.8. Specialenheden Tomsgårdsvej.....	22
4.4.9. Specialenheden Valmuen	22

5. Regler for betaling af kost og logi ved døgnophold	23
6. Klageadgang	23
6.1. Klageadgang i forbindelse med visitation	23
6.1.1. Ankestyrelsen.....	23
6.2. Klager over den sociale behandling.....	24
6.3. Klageadgang vedrørende utilfredshed over personalet	24
6.4. Klageadgang i forbindelse med magtanvendelse	24
6.5. Klageadgang vedr. beregning af egenbetaling.....	24
6.5.1. Ankestyrelsen.....	24
6.6. Borgerrådgiveren.....	25
7. Henvisning til lovgrundlag	25
8. Yderligere information	26
9. Kontaktoplysninger	26
9.1. Alkohol, hash og centralstimulerende stoffer (f.eks. kokain)	26
9.2. Heroin og andre opioider	26

Forord ved Socialborgmesteren

København, december 2024

Socialforvaltningen i Københavns Kommune arbejder for at hjælpe alle københavnere, men særligt udsatte københavnere til at få et godt og mere meningsfuldt liv. Det gælder i høj grad også mennesker, som har et problematisk forbrug af rusmidler.

For at kunne lykkes med det er det helt afgørende, at borgerne har indflydelse på planlægningen af deres behandlingsforløb. Samtidig skal Socialforvaltningen være opmærksomme på at følge op på de tiltag, der bliver sat i gang for den enkelte borger, har den ønskede effekt. På den måde kan kommunen sikre en høj kvalitet i behandlingen til gavn for borgerne.

Det er også vigtigt, at kommunens behandlingstilbud bygger på samarbejde på tværs, så der er sammenhæng i den behandling og rådgivning, de får. Det gælder særligt unge, som i risiko for at udvikle problematisk brug af rusmidler, eller som allerede har et problematisk brug af rusmidler. Københavns Kommune har derfor særlige tilbud målrettet unge, men også straks-behandling og andre indsatser, der møder unge dér, hvor de er, når der er behov for hjælp.

Det gælder for eksempel både forebyggende anonym rådgivning og særlige behandlingstilbud til unge og fremskudt rusmiddelbehandling, hvor socialt udsatte københavnere på gaden, på herberger og andre steder, kan få hjælp. Det gælder også digitale tilbud, hvor der fortsat er fokus på at udvikle digitale løsninger til brug for borgere, som ønsker en mere fleksibel og lettere tilgængelig behandling.

Et hovedfokus for Københavns Kommune er også, at viften af behandlingstilbud når ud til de københavnere, som både bruger rusmidler og har en psykisk lidelse, for de er særligt sårbare og ofte svære for kommunen at hjælpe.

I Københavns Kommune vil der også i de kommende år være fokus på at styrke samarbejdet med psykiatrien i Region Hovedstaden. Det vil blandt andet ske gennem et fælles samarbejde omkring det nyligt etablerede dobbeltdiagnosetilbud i regionen for borgere, som har brug for et integreret behandlingsforløb, der omfatter både rusmiddelforbrug og psykisk lidelse. Og det tætte samarbejde, som er etableret mellem Udsatteenheden i Socialforvaltningen og Region Hovedstaden, skal fortsat udbygges.

Socialudvalget i København ønsker, at alle københavnere, som har et problematisk brug af rusmidler, får den rigtige, kvalificerede hjælp og støtte. Og med kvalitetsstandarder har vi nu sat rammerne for rusmiddelbehandlingen i 2025 og 2026. De rammer skal bidrage til at skabe en god kvalitet i Københavns Kommunens sociale behandling i forbindelse med problematisk brug af stoffer.

Med hjælp og støtte vil nogle få et nedsat forbrug, mens andre måske bliver helt fri af stoffer. Uanset vil flere forhåbentlig få mulighed for i højere grad at kunne håndtere et problematisk forbrug af rusmidler.

Karina Vestergård Madsen

Socialborgmester

Resumé

Behandling i Københavns Kommune for brug af stoffer kan bestå af social behandling efter servicelovens § 101 og/eller medicinsk behandling efter sundhedslovens § 142.

Denne kvalitetsstandard beskriver det serviceniveau, man som borger kan forvente at få, hvis man modtager social behandling for et problematisk forbrug af stoffer i Københavns Kommune, jf. § 101 i lov om social service og bekendtgørelse om afdækning, gavekort og kvalitetsstandard for social behandling for stofmisbrug.

Behandling efter serviceloven iværksættes senest 14 dage efter henvendelse til kommunen med et ønske om behandling. Socialudvalget i Københavns Kommune har besluttet at indføre straksbehandling. Det betyder, at borgeren tilbydes første behandlingsindledende samtale med det samme eller den følgende hverdag efter henvendelse.

Rusmiddelbehandling Københavns afdækker hvilken indsatsramme, borgeren skal tilbydes behandling indenfor. Med udgangspunkt i afdækningen formuleres behandlingsmål med fokus på, at borgeren kan opnå sine rusmiddelspecifikke mål og det afklares, hvilke samarbejdsbehov der er for øvrige indsatser, f.eks. ved jobcenter, social psykiatri, i den regionale psykiatri eller ved egen læge. Inden der træffes en afgørelse om behandling, udføres en helhedsorienteret afdækning af borgerens fysiske, psykiske og sociale situation, og der tilbydes en lægesamtale.

Behandlingen tilrettelægges herefter i samarbejde mellem borger og medarbejder i Rusmiddelbehandling København ud fra borgerens ønsker, motivation og behov for behandling indenfor den fastlagte behandlingsramme. En borger, der er visiteret til behandling, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt eller privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter, som det kommunen har visiteret til.

Hvis man vælger behandling på et andet sted end det, som kommunen har visiteret til, kan det betyde, at der kan gå længere end 14 dage, før behandlingen iværksættes. Det afhænger af eventuelle ventetider på det enkelte behandlingstilbud. På Københavns Kommunes egne tilbud vil der altid kunne iværksættes behandling inden for 14 dage.

Visitationsprocedurer og behandlingsmuligheder beskrives nærmere i denne kvalitetsstandard.

Lovgrundlag

Behandling

§ 101. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde social behandling til personer med et stofmisbrug.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om social behandling efter stk. 1 på baggrund af en helhedsorienteret afdækning af personens problemer og behov.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan anmode et behandlingstilbud om at foretage afdækning af personens problemer og behov, jf. stk. 2.

Stk. 4. Tilbud efter stk. 1 skal iværksættes senest 14 dage efter henvendelsen til kommunen.

Stk. 5. En person, der er visiteret til behandling, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt eller privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter som det, der er visiteret til efter stk. 1 og 2.

Stk. 6. Fristen efter stk. 4 kan fraviges, hvis personen vælger at blive behandlet i et andet offentligt eller privat behandlingstilbud end det, kommunalbestyrelsen har visiteret til efter stk. 1 og 2.

Stk. 7. Retten til at vælge efter stk. 5 kan begrænses, hvis hensynet til personen taler for det.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at behandlingstilbuddet ved behandlingens start udarbejder en behandlingsplan, der har til formål at sikre sammenhæng mellem de problemer og behov, der er afdækket, jf. stk. 2, og den behandling, der iværksættes.

Stk. 9. I forbindelse med tilbud om behandling efter stk. 1 og under behandlingsforløbet kan kommunalbestyrelsen anvende gavekort med henblik på at fastholde personen i behandling. Med et gavekort forstås et elektronisk eller fysisk tilgodebevis på et bestemt beløb til at kunne købe varer i en forretning.

Stk. 10. Stk. 9 finder tilsvarende anvendelse som led i behandlingen af børn og unge under 18 år med et stofmisbrug, der får behandling efter regler fastsat i medfør af stk. 12 eller er i et tilbud efter § 52, stk. 3.

Stk. 11. Gavekort, jf. stk. 9, kan modtages, uden at værdien heraf fradrages i forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser.

Stk. 12. Social- og ældreministeren fastsætter regler om behandling efter stk. 1 og 4 af børn og unge under 18 år med et stofmisbrug i særlige tilfælde.

Stk. 13. Social- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om afdækningen af personens problemer og behov efter stk. 2 og om anvendelsen af gavekort efter stk. 9.

§ 101 a. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde anonym, ambulans behandling af stofmisbrug til personer, der har et behandlingskrævende stofmisbrug, men som ikke har andre sociale problemer, hvortil der ydes hjælp efter afsnit V.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen indgår aftale med to eller flere leverandører af tilbud om anonym, ambulans behandling af stofmisbrug, jf. stk. 1, hvoraf mindst ét tilbud skal være beliggende uden for kommunen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at en person, der ønsker at modtage anonym, ambulans stofmisbrugsbehandling, jf. stk. 1, kan henvende sig til kommunen anonymt via hjemmeside eller telefonisk og indgå aftale om en afklarende samtale om behandlingsbehovet. Den afklarende samtale skal tilrettelægges på en sådan måde, at formålet med anonymitet opnås.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om behandling efter stk. 1 på baggrund af en afklarende samtale, jf. stk. 3, hvorefter personen henvises til de behandlingstilbud, som kommunalbestyrelsen har indgået aftale med efter stk. 2.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at de leverandører af tilbud, der er indgået aftale med, jf. stk. 2, skal behandle henvendelser, jf. stk. 3, og træffe afgørelse om behandling på baggrund af en afklarende samtale.

Stk. 6. Afgørelser om behandling efter stk. 4 og 5 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 7. Behandlingen efter stk. 1 skal foregå adskilt fra behandlingstilbud efter § 101 og på en sådan måde, at formålet med anonymitet opnås.

Stk. 8. Behandlingen efter stk. 1 skal udgøre et afgrænset behandlingsforløb af kortere varighed og indeholde gruppebehandling og mulighed for en individuel, afsluttende samtale.

1. Indledning

Rusmiddelbehandling København og ungetilbuddet U-turn¹ er ansvarlige for Københavns Kommunes rusmiddelbehandling.

Kvalitetsstandarden henvender sig til borgere, pårørende og sagsbehandlere. Kvalitetsstandarden beskriver den sociale behandling efter servicelovens § 101 og § 101 a., som borgere i Københavns Kommune kan forvente at modtage i København.

Behandlingen i Rusmiddelbehandling København skal sikre en fagligt specialiseret og helhedsorienteret indsats. Sammensætningen af den enkelte borgers behandling afhænger af borgerens konkrete behov og ønsker til behandling og medarbejdernes faglige vurdering.

2. Værdigrundlag og organisering mv. i Rusmiddelbehandling København

2.1. Værdigrundlag

I rusmiddelbehandlingen gælder de grundlæggende principper, at behandlingen skal være frivillig, gratis og let tilgængelig, og at der tilbydes et varieret behandlingstilbud knyttet an til den enkeltes ønsker og behov.

I rusmiddelbehandlingen støtter vi borgerne i at leve værdige, meningsfulde og selvstændige hverdagsliv. Det gør vi med afsæt i et fælles fagligt fundament baseret på en rehabiliterende og recovery-orienteret tilgang. En tilgang, der understøtter, at borgerens håb og drømme indgår helt centralt i tilrettelæggelsen af behandlingen, og at vi arbejder vidensbaseret, koordineret og altid sammen med borgerne.

2.2. Mål for behandlingen

Det overordnede mål med behandlingen er at forbedre livssituationen for borgere med et problematisk forbrug af rusmidler samt at mindske de negative effekter for familien og det omgivende samfund. Det sker ved at støtte borgeren til at ophøre, reducere eller stabilisere et problematisk forbrug af rusmidler.

Ifølge Vejledning om behandlingstilbud på det sociale stofmisbrugsområde m.v. Stk.

3. Monitorering af indsatsen, jf. stk. 1, nr. 14 skal kommunen opstille måltal for:

- 1) Andelen af personer med et stofmisbrug, der efter afsluttet behandling er stoffri samt andelen af personer med et stofmisbrug, der efter afsluttet behandling har reduceret deres stofmisbrug.
- 2) Andelen af personer med et stofmisbrug, der efter afsluttet behandling vender tilbage til stofmisbrugsbehandling inden for 12 måneder.

Københavns Kommune har sat følgende konkrete mål for indsatsen:

- Andelen af københavnere, som afslutter et behandlingsforløb for et problematisk brug af stoffer som rusmiddelfri eller med reduktion i forbrug, er mindst 50 pct.

¹ Unge i alderen 14-24 år kan modtage rusmiddelbehandling i Københavns Kommunes ungebehandlingstilbud "U-turn". Når en ung i alderen 18-24 år henvender sig til Rusmiddelbehandling København, orienteres den unge om U-turn og det vurderes, om den unge bør tilbydes behandling i U-turn. Se kontaktoplysninger til U-turn afsnit 4.4.2

- Højst 33 pct. af borgerne, der er udskrevet færdigbehandlede og rusmiddelfri, genindskrives i behandling inden for 12 måneder efter udskrivning.

Forvaltningen vil følge løbende effekten af indsatsen og vil nå målene ved at basere indsatserne på viden om, hvad der virker.

Københavns Kommune har et mål om at borgerne oplever sig hørt og forstået. Derfor har Rusmiddelbehandling København en dialoggruppe med repræsentanter fra f.eks. Brugerforeningen, Gadejuristen, SIND, Stenbroens Jurister og Brugernes Akademi, som giver tilbagemelding på driften og ønsker til behandlingen. Derudover inddrages borgerne på enhederne på forskellige måder i feedback på den daglige drift, hvilket kan være i form af borgerrådsmøder, cafearrangementer, dialogspil (udviklet af socialtilsynet) o.l.

Input fra både dialoggruppen og anden borgerfeedback bliver systematisk drøftet i ledelsen og på enhederne, således vi tilpasser driften bedst muligt.

2.3. Målgruppe

Rusmiddelbehandling København tilbyder behandling til borgere over 18 år, som ønsker behandling for et problematisk forbrug af rusmidler.

Et problematisk forbrug af rusmidler kan betyde, at borger er fysisk og/eller psykisk afhængig af og/eller have et indtag af rusmidler i en grad, der medfører skader eller problemer for borgeren selv og/eller pårørende samt samfundet.

Målgruppen er bred og varierer bl.a. i forhold til alder, afhængighedsmønstre, helbreds-mæssige problemer samt social og familiemæssig situation.

2.4. Personalets faglige kvalifikationer og kompetenceudvikling

I Rusmiddelbehandling København består personalegruppen af:

- Socialfagligt personale
- Sundhedsfagligt personale
- Behandlere
- Læger
- Psykologer
- Visitationskonsulenter

Der arbejdes ud fra flere forskellige behandlingsmetoder og -tilgange. Rusmiddelbehandling København tilstræber at efterleve de nyeste og mest veldokumenterede metoder, så centret tilbyder den bedste og mest kvalificerede behandling.

Personalet har efter behov uddannelsesmæssige overbygninger på deres grunduddannelser, hvilke er målrettet både den enkelte og familien. Dette kan bl.a. være uddannelse i kognitiv tilgang, den motiverende samtale, low arousal, familieorienteret rusmiddelbehandling samt uddannelse i den systemiske, narrative og løsningsfokuserede tilgang.

Personalegruppen modtager løbende supervision ved eksterne supervisorer.

Der henvises i øvrigt til [Tilbudsportalen](#) for en mere detaljeret beskrivelse af de enkelte enheders sammensætning af faglige kompetencer samt udvikling af de enkelte tilbud.

2.5. Særlige kompetencer og fokusområde

Rusmiddelbehandling København har en familieorienteret tilgang i behandlingen. Dette, fordi et problematisk brug af rusmidler påvirker hele familien. Det betyder, at der i forbindelse med indskrivning og løbende i behandlingen er stor opmærksomhed på borgerens familie- og samlivsforhold og særligt om der er børn involveret, så deres trivsel kan sikres. Hvor det er muligt og giver mening bliver familien inddraget direkte i behandlingen, men kan også inddrages indirekte.

I Rusmiddelbehandling København er der børne-familiesagkyndige og særligt uddannede familiebehandlere tilknyttet alle enheder. Familiebehandlernes opgave er støtte behandlerne på rusmiddelenhederne og varetage individuelle familieforløb. Familiebehandlerne varetager også alle forløb med gravide og kommende fædre.

Vurderes det, at et barn har brug for yderligere støtte, er der mulighed for at hjælpe barnet videre til behandlingstilbud specifikt rettet mod børn og unge i familier med rusmiddelproblemer. Rusmiddelbehandling København har et særligt tæt samarbejde med tilbuddet "Barndom i Balance", hvis behandlere kommer fast på rusmiddelenhederne. Man kan læse mere om "Barndom i Balance" [her](#).

Ved alvorlig bekymring for børnenes trivsel og udvikling har medarbejderne pligt til at underrette Borgercenter Børn og Unge. Underretningen sker, når det vurderes, at barnets eller den unges behov for hjælp ligger ud over den støtte, som er tilgængelig inden for egne rammer og handlemuligheder. Det tilstræbes altid, at underretningen sker efter dialog og samarbejde med familien.

Læs mere om familieorienteret rusmiddelbehandling i afsnit 4.4.1.

2.6. Organisering i Rusmiddelbehandling København

Rusmiddelbehandling København består af to centre; Center for Alkohol- og Stofbehandling, som er målrettet borgere med et forbrug af alkohol, hash, kokain og øvrige centralstimulerende rusmidler (ofte omtalt som "fest-stoffer") og Center for Opioider- og Substitutionsbehandling, som er målrettet borgere med behov for substitutionsbehandling.

De to centre har hver tre behandlingsenheder. Borgere, der ønsker behandling for et problematisk forbrug af rusmidler, kan henvende sig direkte på disse enheder.

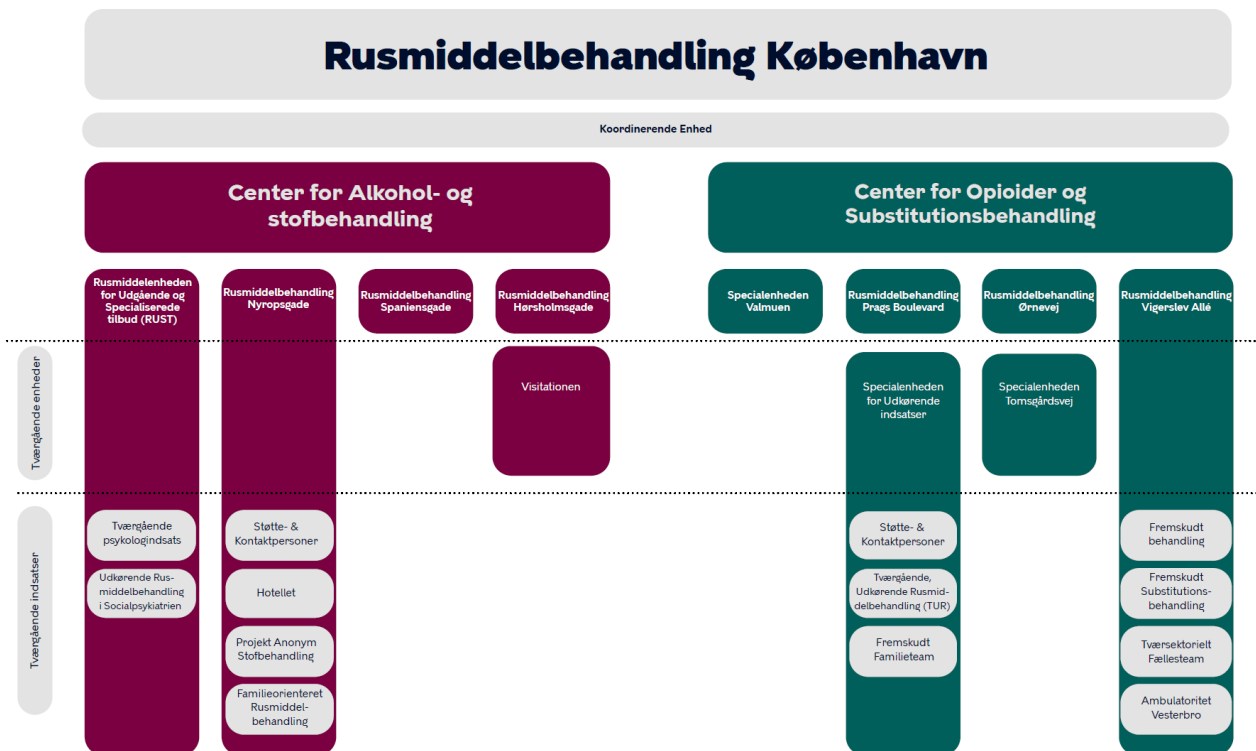
De tre behandlingsenheder i Center for Alkohol- og Stofbehandling er: Rusmiddelbehandling Hørsholmsgade 23, Rusmiddelbehandling Nyropsgade 7 og Rusmiddelbehandling Spaniensgade 25.

De tre behandlingsenheder i Center for Opioider og Substitutionsbehandling er: Rusmiddelbehandling Prags Boulevard 55, Rusmiddelbehandling Vigerslev Allé 1A og Rusmiddelbehandling Ørnevej 33A.

Borgere over 18 år, som har et problematisk forbrug af hash, kokain eller andre fest-stoffer, men som ikke har brug for en social indsats (f.eks. i forhold til bolig, beskæftigelse, økonomi), kan modtage anonym social stofbehandling i behandlingstilbuddet Projekt Anonym Stofbehandling (PAS).

Herudover har Rusmiddelbehandling København nogle specialenheder, hvor borgere kan modtage behandling efter visitation fra en af behandlingsenhederne².

Organisationsdiagram for Rusmiddelbehandling København (senest opdateret september 2024)

2.7. Borgerinddragelse

Rusmiddelbehandling København inddrager borgerne i at skabe en god behandling både på overordnet niveau og på de lokale enheder.

På overordnet niveau sker det igennem løbende dialogmøder mellem Rusmiddelbehandling København og brugerorganisationer, og hvor temaer for drøftelserne planlægges i fællesskab.

På lokalt niveau sker borgerinddragelsen gennem borgerråd i Center for Opioider og Substitutionsbehandling og ved dialoggruppemøder i Center for Alkohol- og stofbehandling.

Borgerrådene afholdes i Center for Opioider og Substitutionsbehandlings enheder og inddrager borgerne ift. den løbende drift og borgernes behov.

Dialoggruppemøderne afholdes i Center for Alkohol- og Stofbehandlings enheder med målrettede temadrøftelser, der tilrettelægges ud fra en konkret metode, "Dialogspil", som sikrer, at alle bliver hørt. Møderne kan både være med eller uden deltagelse af Socialtilsynet, og temaerne på møderne kan derfor enten være centreret omkring de temaer, som Socialtilsynet undersøger, eller fokusere på specifikke behandlingsmæssige indsatser, som centret Rusmiddelbehandling København gerne vil høre borgerens erfaringer med.

² Se i øvrigt afsnit 4.4.8 og 4.4.9

Alle borgere, som er indskrevet i behandling, kan deltage i feedback på den daglige drift i de lokale borgerråd - eller i dialogspil. Der informeres løbende om muligheden herfor gennem eksempelvis infotavler og fælles møder.

2.8. Kommunens fremtidige indsats på rusmiddelområdet

Regionalt behandlingstilbud til borgere med samtidig rusmiddelproblematik og psykisk lidelse: Rusmiddelbehandling København samarbejder med Region Hovedstadens Psykiatri om et nyt behandlingstilbud til borgere med behov for integreret behandling for rusmiddelproblemer og psykisk lidelse (dobbeltdiagnose). Tilbuddet startede op i september 2024 og er planlagt til en gradvis udvidelse og med en forventet fuld indfasning i 2027. Som en del af samarbejdet er der indgået aftale om, at Rusmiddelbehandling København bistår Regionerne med undervisning i den lægelige opioid- og substitutionsbehandling.

Samarbejde med Bispebjerg Hospital om udsatte borgere med behov for abstinensbehandling: Rusmiddelbehandling København har i løbet af 2024 arbejdet for at udvikle et samarbejde, der sikrer bedre koordinering om udsatte borgere, som indlægges på Bispebjerg Hospital med behov for abstinensbehandling. Projektet er politisk iværksat af Sundheds Klynge Byen og forventes forankret løbet af 2025.

Pilotprojekt med gavekort: Rusmiddelbehandling København har indgået en aftale om at deltage i et forskningsprojekt ved Center for Rusmiddelforskning med brug af gavekort i kombination med behandlingskonceptet "Ro på". Projektet er målrettet borgere over 18 år i substitutionsbehandling og med en samtidig udadreagerende adfærd og har til formål dels at højne kvaliteten i den sociale behandling, og dels via gavekort at mindske frafald og udeblivelser. På baggrund af erfaringerne fra projektet skal der tages stilling til, om gavekort skal indgå i kvalitetsstandarderne på rusmiddelbehandlingsområdet fremadrettet. I så fald skal dette godkendes af Socialudvalget og Borgerrepræsentationen (kommunalbestyrelsen).

Fremskudt substitutionsbehandling: Der tilbydes fremskudt substitutionsbehandling. Den fremskudte substitutionsbehandling består af en læge samt sundheds- og socialfaglige medarbejdere. Indsatsen omfatter lægelig undersøgelse og indskrivning til behandling samt ordination og udlevering af medicin i kombination med en socialfaglig indsats. Den sociale del af indsatsen omfatter social behandling efter serviceloven § 101. Behandlingen adskiller sig ikke fra den sociale behandling på rusmiddelenhederne, men tilbydes fremskudt, hvor borgeren er. På den måde bestræber Rusmiddelbehandling København sig på at nå ud til flere borgere – herunder borgere, der kan have vanskeligheder ved at møde op i en rusmiddelenhed. Indsatsen foregår i tæt samarbejde med andre relevante aktører på de københavnske stofscener. Målgruppen for indsatsen er udsatte og hjemløse borgere med et mangeårigt stofbrug. Borgerne fremstår ofte med komplekse problemstillinger og med ingen eller skrøbelig tilknytning til behandlingssystemet.

Digitale løsninger: Der vil i de kommende år fortsat være fokus på at kunne tilbyde borgerne større fleksibilitet i og lettere tilgængelighed til behandlingshjælp via digitale løsninger med behandlingsopgaver, man kan tilgå hjemmefra, og som passer den enkelte bedst. Der er i den forbindelse fokus på digitalisering og modernisering af både indskrivningsforløbet og selve behandlingstilbuddet. F.eks. kan borgere i Center for Alkohol- og Stofbehandling i dag anvende online booking til første indskrivningssamtale, ligesom det er blevet muligt at udfylde et indledende afdækningskema i forbindelse med indskrivning til behandling online.

Samarbejde med frivillige organisationer: Rusmiddelbehandling København har flere initiativer i gang omkring samarbejde med frivillige organisationer mhp. at mindske ensomhed, styrke

borgernes empowerment og gøre vejen til deltagelse i aktiviteter i civilsamfundet mere tilgængelig. Herunder kan nævnes samarbejder med "WeShelter", "Social Sundhed" og "Smart recovery".

3. Visitation og opstart i behandling

Rusmiddelbehandling København har myndigheden til at visitere og indskrive borgere fra Københavns Kommune i både ambulante behandling, dag- og døgnbehandling. Borgeren tilbydes inden opstart i behandling en samtale med en læge. Visitation til behandling foretages, når man første gang søger behandling, og i øvrigt løbende gennem behandlingsforløbet, når der er så væsentlige ændringer i behandlingsbehovet, at det vurderes nødvendigt med en ny visitation³.

For nogle borgere kan det være et svært skridt at søge behandling. Det kan derfor være en hjælp at følges med fx en pårørende eller en god ven som bisidder. Borgeren har altid ret til at have en bisidder med, hvis borger ønsker dette.

3.1. Behandlingsgaranti og straks-behandling

Ifølge serviceloven skal rusmiddelbehandling iværksættes inden for 14 dage efter borgers første henvendelse med ønske om behandling. Det gælder uanset, hvilken form for behandling der ansøges om. Fristen på 14 dage kan dog fraviges, hvis borgeren vælger et andet behandlingstilbud end det, kommunalbestyrelsen har visiteret til⁴. Tilbud om behandling gives skriftligt.

I Københavns Kommune har man politisk vedtaget, at der skal være mulighed for straks-behandling. Det betyder, at man kan henvende sig i en rusmiddelenhed og modtage indledende behandlingssamtale med det samme eller den følgende hverdag.

Ambulant behandling og dagbehandling kan foregå i Rusmiddelbehandling København eller ved visitation til et andet kommunalt eller privat tilbud. Den ambulante behandling kan påbegyndes i umiddelbar forlængelse af visitationsafgørelsen, når behandlingen foregår i Rusmiddelbehandling København. Ønsker en borger ambulant behandling hos andre end Københavns Kommune, vil ansøgningen blive vurderet inden for 14 dage. Afgørelse om behandling skal foreligge inden for 14 dage, hvor borger har frit valg i forhold til sammenlignelige tilbud.

Behov for dagbehandling og døgnbehandling bliver altid vurderet i borgerens tværfaglige behandlerteam (Det borgernære team). Afgørelsen bliver truffet i det borgernære team. Teamet vurderer behovet for behandling på baggrund af flere forskellige fokusområder, herunder borgerens ønsker til behandlingen, borgerens aktuelle rusmiddelsituation og borgerens tidligere behandlingserfaringer. Borgeren får besked om afgørelsen via rusmiddelbehandler og via e-Boks eller post.

3.2. Behandlingsplan og opfølgning på behandlingsplan

Rusmiddelbehandling København er forpligtet til at udarbejde en behandlingsplan på baggrund af en helhedsorienteret afdækning af borgerens situation. Indholdet i planen er styrende for den konkrete behandlingsindsats og udarbejdes i et samarbejde mellem borgeren og

³ Se nærmere om vurderingsgrundlag i afsnit 3.6.

⁴ Jf. behandlingsgarantien i SEL § 101

rusmiddelbehandler. Borgeren kan altid bede om en udskrift eller fremsendelse af behandlingsplanen. Planen indeholder:

- Mål og rammer for behandlingen
- Plan for målopfølgning – intervallet tilrettelægges individuelt, men som udgangspunkt hver tredje måned
- Indhold og metodevalg for behandlingsforløbet

Der bliver sammen med borgeren løbende fulgt op på behandlingsplanen under behandlingsforløbet⁵ og igen henholdsvis senest en og seks måneder efter behandlingsforløbet er afsluttet⁶. Opfølgningen foretages, når borgeren registreres med en af følgende udskrivningsårsager: Færdigbehandlet, Udskrevet til andet tilbud, Udskrevet til hospital eller "Anden årsag". Opfølgningen består af en samtale om status på den aktuelle rusmiddelsituation, herunder om borger fortsat opretholder målet med behandlingen, samt om borger har behov for råd og vejledning i forhold til andre sociale indsatser.

I Socialforvaltningen arbejdes i et fælles system, der hedder "Borgeren Plan". Borgerens Plan er et tværgående, pædagogisk redskab til både borgere og medarbejdere og bidrager til koordinering og overblik over de forskellige indsatser, man kan modtage i Socialforvaltningen. For borgere i rusmiddelbehandling udgør Borgerens Plan behandlingsplanen.

Fra indskrivningen og løbende gennem behandlingsforløbet, er der udover målopfølgning, fokus på at vurdere, om der er behov for at brobygge til og koordinere med øvrige tilbud i kommunen eller regionen. Rusmiddelbehandling København samarbejder f.eks. tæt med myndighedssagsbehandlere fra Hjemløse- og Udsatteenheden, jobcentre, psykiatrien, kriminalforsorgen og tilbuddet "Barndom i Balance", der er en særlig indsats for børn i familier med rusmiddelproblemer.

Man har som borger mulighed for at søge om aktindsigt i sin sag, f.eks. ved tvivl om aftaler eller andre forhold i behandlingsforløbet.

3.3. Tilbud om handleplan i henhold til servicelovens § 141

Afhængig af den enkeltes behov for hjælp og støtte ud over den specialiserede rusmiddelbehandling, tilbydes borgeren en handleplan⁷. Handleplanen har som målsætning at sikre en koordineret og helhedsorienteret indsats og er overordnet alle andre handleplaner, borgeren måtte have i Socialforvaltningens regi.

Kommunen er forpligtet til at vejlede bredt i forhold til hjælp efter sociallovgivningen og borgere med behov for og ønske om en § 141 handleplan efter serviceloven skal tilbydes denne inden for de første to måneder af behandlingen.

I Københavns Kommune er handleplanen og behandlingsplanen integreret i dokumentations- og samarbejdsredskabet "Borgerens Plan". Udover borgerens rusmiddelproblematik kan indholdet i en handleplan blandt andet omhandle følgende punkter:

- Behandlingstiltag

⁵ jf. Servicelovens § 148 stk. 2

⁶ jf. § 2, stk. 2 i Bekendtgørelse om afdækning, gavekort og kvalitetsstandard for social behandling for stofmisbrug efter § 101 i lov om social service

⁷ jf. Servicelovens § 141

- Familie og børn
- Socialt netværk
- Beskæftigelse
- Økonomi
- Kriminalitet
- Fysisk helbred
- Psykisk helbred
- Bolig

3.4. Frit valg

Som borger har man mulighed for at vælge et andet rusmiddelbehandlingstilbud end det, der tilbydes af Rusmiddelbehandling København. Det frie valg af behandlingstilbud er begrænset i det omfang, at behandlingstilbuddet skal være af tilsvarende karakter som det, der er visiteret til.

Ved vurdering af om et andet tilbud er sammenligneligt med det, som Rusmiddelbehandling København tilbyder ses på sammenlignelighed i form og indhold i henhold til den definerede indsatsramme. Visiteres man f.eks. til et ambulante behandlingstilbud af Rusmiddelbehandling København, er der ikke mulighed for at vælge et døgntilbud, da der er tale om forskellige grader af intensitet i de to typer af tilbud.

Fristen for iværksættelse af behandling inden for 14 dage gælder kun i forhold til de behandlingsmuligheder, kommunen visiterer til. Vælger man at blive behandlet i et andet godkendt behandlingstilbud, kan kommunen ikke garantere, at behandlingen iværksættes inden for fristen. Dette skyldes, at der kan være ventetid til andre ønskede behandlingstilbud, som kommunen ikke har indflydelse på.

Borgere kan vælge mellem behandlingstilbud, der er oplyst i Tilbudsportalen ([Tilbudsportalen](#)). Information om behandlingsform, målgruppe, kerneydelser, personaleforhold, fysiske forhold, pris mv. fremgår på Tilbudsportalen.

Rusmiddelbehandling København orienterer om muligheden for frit valg af behandlingssted i forbindelse med afklaringen af behandlingsbehovet samt i forbindelse med afgørelsen om behandlingstilbud. Afgørelsen fremsendes skriftligt, og i afgørelsesbrevet fremgår, hvilken § der er visiteret efter og begrundelsen herfor. I afgørelsesbrevet vejledes om muligheden for frit valg af behandlingstilbud, såfremt det er af tilsvarende karakter i henhold til indsatsrammen, der er visiteret til. Desuden fremgår Rusmiddelbehandling Københavns krav til behandlingstilbuddet i afgørelsesbrevet.

3.5. Behandlingens intensitet og sted

Intensiteten i rusmiddelbehandlingen tilpasses den enkeltes behandlingsbehov og inddeles i ambulante behandling, dagbehandling og døgnbehandling.

I Københavns Kommune defineres intensitet i behandlingen således:

Ambulant behandling	Ambulant behandling ydes typisk to til otte gange om måneden. Målet kan både være skadesreduktion og rusmiddelfrihed. Varigheden tilpasses den enkeltes behov. <i>Gruppebehandling:</i> Fremmøde en til to dage om ugen af 2 til 2½ timers varighed pr. gang og som udgangspunkt 6-16 uger <i>Individuelle forløb:</i> Individuelle samtaler i op til en time ugentligt og aftales i forløb af 6-12 ugers varighed.
Dagbehandling	Dagbehandling ydes mindst otte gange om måneden i ambulant regi, hvor borger opholder sig i sit nærmiljø, mens behandlingen pågår. Dagbehandling foregår som gruppebehandling. Dagbehandlingen kan, som med de øvrige behandlingsindsatser, kombineres med kommunens øvrige tilbud. <i>Gruppebehandling:</i> Fremmøde tre gange om ugen af 3 timers varighed pr. gang og som udgangspunkt i 12-16 uger.
Døgnbehandling	Døgnbehandling er det mest omfattende behandlingstilbud og foregår ved, at borgeren opholder sig og modtager behandling på et døgnbehandlingstilbud. Døgnbehandling foregår typisk som gruppebehandling. Varighed er typisk 1-3 måneder.

Ambulant behandling og dagbehandling i Rusmiddelbehandling København foregår som oftest på en af centrets behandlingsenheder. Hvis borgers psykiske, fysiske eller sociale tilstand vurderes at hindre borgeren i fremmøde på behandlingsenhederne, kan borgere modtage udgående behandling i eget hjem. Udgående behandling tildeles primært midlertidigt med mål om på sigt at kunne indgå i almindeligt fremmøde på en behandlingsenhed.

3.6. Vurderingsgrundlag for visitation

Visitation til behandling beror på en individuel vurdering af den konkrete borgers behandlingsbehov, hvor bl.a. følgende parametre indgår:

- Aktuel rusmiddelsituation, rusmiddelhistorik og behandlingshistorik
- Borgerens ønsker til og mål med behandling
- Borgerens sociale, psykiske og fysiske situation, ressourcer og udfordringer, bl.a. afdækket via afdækningsredskabet MapPlan.
- Medarbejderens faglige vurdering af, hvilke indsatser borgeren vil profitere af, samt forventet varighed af behandlingen

Ud fra dette helhedsorienterede billede tilbydes borgeren den behandling, der vurderes at være tilstrækkelig og nødvendig i forhold til borgerens mål for behandlingen. Døgnbehandling gives i de tilfælde, hvor ambulant behandling eller dagbehandling, kombineret med andre støttende foranstaltninger ved samarbejdspartnere som f.eks. jobcenter, hjemmevejledere eller psykiatrien, ikke vurderes at være tilstrækkelig.

⁸ jf. Principafgørelse 23-18 og nationale retningslinjer for den sociale stofbehandling.

4. Indhold i den sociale behandling

Social rusmiddelbehandling omfatter ikke-medicinske indsatser og retter sig som udgangspunkt mod de psykiske, fysiske og sociale problemer, som følger af det problematiske forbrug af rusmidler. Indsatserne har til formål at reducere sociale, psykiske og fysiske barrierer og forstærke borgerens ressourcer for at muliggøre ophør, reduktion eller forebygge en forværring af stofbruget eller reducere skader. Indsatsen må derfor planlægges individuelt og i samarbejde med borgeren.

4.1. Den sociale behandling i Rusmiddelbehandling København

Tilgangen i Rusmiddelbehandling København er baseret på en rehabiliterende- og recovery-orienteret tilgang med et særligt fokus på familieorienteret rusmiddelbehandling. I centret benytter man hovedsageligt metoderne motiverende samtale, kognitiv behandling, systemisk terapi, løsningsfokuseret terapi, narrativ terapi, Low Arousal og miljøterapeutiske redskaber.

I behandlingen arbejder borgeren med at ændre problematiske rusmiddelvaner og/eller håndtere afhængighed. Der er fokus på at styrke og fastholde motivation for forandring gennem afklaring af ambivalens, styrke handleparathed og tro på, at forandring er mulig samt ved at fastholde opnået forandring og forebygge tilbagefald.

Ofte vil den sociale behandling suppleres af lægelig og sundhedsfaglig behandling efter sundhedsloven. Derudover har Rusmiddelbehandling København en række supplerende tilbud, som kan understøtte behandlingen. Det kan fx være: Psykologindsats, støtte- og kontaktperson eller beskæftigelsesrettet indsats. Er der behov for hjælp til andre problematikker, f.eks. psykiatriske udfordringer, bygges bro og koordineres til relevante aktører, se afsnit 4.4.5.

Arbejdet med borgerne i de i alt seks behandlingssenheder i de to centre er organiseret i tværfaglige teams, som er centreret om den enkelte borger med udgangspunkt i den enkeltes behandlingsplan. Borgeren vil således altid være knyttet til et team med sundheds- og socialfaglige behandlere, hvilket sikrer et tværfagligt perspektiv gennem behandlingsforløbet. Borgeren har således ikke nødvendigvis en fast behandler igennem hele behandlingsforløbet, da behandlingsbehovet kan ændre sig undervejs og afgør hvilken faglighed, der skal sættes i spil. Samarbejdet mellem borgeren og den enkelte behandler er afgørende for et godt forløb, og det kan derfor være relevant at skifte behandler undervejs efter ønske fra enten borgeren eller behandleren.

Der arbejdes desuden for at styrke den enkeltes netværk gennem samarbejde med familien og forskellige frivilligorganisationer.

4.2. Kvalitetskrav til eksterne behandlingstilbud

I forbindelse med den konkrete visitation af borgere til eksterne behandlingstilbud har Rusmiddelbehandling København følgende procedurer for at sikre kvaliteten:

1. Der foretages individuelt opfølgning med borgerens behandling, jf. servicelovens 148 stk. 2.
2. Der stilles krav om løbende statusskrivelse på behandlingen samt slutstatus. Hertil en beskrivelse af de behandlingsindsatser, som borgeren har modtaget i forløbet.

Ved behandling på eksterne og/eller private behandlingstilbud er det en forudsætning, at tilbuddet er registreret på Tilbudsportalen. Der afholdes løbende dialogmøder med de største

leverandører til københavnere i rusmiddelbehandling for at styrke samarbejdet og en helhedsorienteret indsats.

4.3. Monitorering af indsatsen

Rusmiddelbehandling København videregiver data, herunder personfølsomme oplysninger til Stofmisbrugsdatabasen, som er Danmarks Statistiks landsdækkende register over borgere med et problematisk forbrug af rusmidler i behandling.

Indlevering af data til Stofmisbrugsbasen er lovpligtig, jf. Bekendtgørelsen om dataindberetninger på socialområdet. Desuden videregiver Rusmiddelbehandling København data, herunder personfølsomme oplysninger efter aftale til Center for Rusmiddelforskning til national forskning på området. Dette er ikke lovpligtigt. Modtagende myndighed og forskningscenter har pligt til at anonymisere og opbevare data sikkert, jf. databeskyttelsesloven § 10. Der indleveres ikke data om borgere, som ønsker at være anonyme ved indskrivning i Rusmiddelbehandling København.

Rusmiddelbehandling København leverer løbende ledelsesinformation til centerledelsen i Center for Alkohol- og Stofbehandling og Center for Opioider- og Substitutionsbehandling, samt borgercenterledelsen i Borgercenter Voksne, som Rusmiddelbehandling København er en del af. Ledelsesinformationen indeholder bl.a. data på antallet af opstartede forløb, antal indskrevne borgere, afslutningsårsager, antal klager og opgørelse på overholdelse af behandlingsgarantien.

Rusmiddelbehandling København følger op på de enkelte behandlingsforløb, som beskrevet under punkt 3.2.

4.4. Behandlingssystemets tilbud for særlige målgrupper

4.4.1. Familieorienteret rusmiddelbehandling

Familieorienteret rusmiddelbehandling er et gennemgående fokus i behandlingen. Målgruppen for familieorienteret rusmiddelbehandling er borgeren selv og de allernærmeste: Forældre, samlever, børn, kæreste, kærestes børn, børnebørn, søskende, ekspartner mv. Alle borgere er således målgruppe for familieorienteret rusmiddelbehandling, om end indhold og intensitet vil variere alt efter behov og familiekonstellation.

Den familieorienterede rusmiddelbehandling har typisk til formål at:

- støtte borgeren til at skabe en adfærdsændring ift. rusmidler og til at blive den forælder, partner mv., som borgeren ønsker at være
- hjælpe til en bedre livssituation for familien og familiemedlemmer, , herunder børn, bl.a. ved at familien hver for sig og sammen taler om nogle af de følelser eller oplevelser, der har været i forbindelse med rusmiddelbruget, og som måske stadig fylder
- yde støtte til genetablering af kontakt til familie
- bearbejde sorg forbundet med tab af kontakt til familie

Der er løbende opmærksomhed på borgerens familie og samlivsforhold gennem hele behandlingsforløbet og familien indgår som et tema i borgerens behandling. Hvis det er muligt, inddrages borgerens familie direkte i behandlingen. Der tilbydes:

- Individuelle samtaler med familiefokus
- Forandringsgrupper for forældre
- Pårørendesamtaler (se afsnit 4.4.4)
- Parsamtaler

- Familiesamtaler

4.4.2. Behandling til unge

Unge mellem 18 og 25 år kan få anonym rådgivning og behandling i Københavns Kommune. Når man henvender sig i en af Rusmiddelbehandling Københavns rusmiddelenheder, vil man få tilbudt at deltage i ungegrupper, individuelle forløb eller i øvrige gruppebehandlingstilbud. Der er fokus på at skabe et sammenhængende og koordineret forløb, som tilpasses den unges situation og behandlingsbehov.

Københavns Kommune har desuden ungetilbuddet U-turn, som er et tilbud til unge mellem 14 og 24 år, som har rusmiddelproblemer. De unge kan henvende sig anonymt og få op til 5 anonyme samtaler. Hvis der er behov for mere end rådgivning, kan den unge indskrives i et længerevarende behandlingsforløb, enten i individuel behandling eller et af U-turns gruppebehandlingstilbud.

Særligt for unge under 18 år gælder, at de som de voksne borgere har adgang til anonym rådgivning. Hvis den unge skal indskrives i et behandlingsforløb, forudsætter dette samtykke fra forældremyndighedsindehaver og en godkendelse fra myndighedssagsbehandler. Behandlingen iværksættes indenfor rammerne af Barnets Lov §32 samt behandlingsgarantien i §33.

U-turn arbejder helhedsorienteret med den unges situation og samarbejder med alle relevante parter omkring den unge, herunder den unges forældre. Den behandlingsmæssige tilgang er anerkendende nysgerrig, og behandlingsforløbet planlægges i tæt samarbejde med den unge.

U-turn tilbyder også sparring til professionelle i Københavns Kommune, som arbejder med målgruppen.

U-turn

Studivestryede 47

1455 København K

Tlf. 8256 2300

E-mail: [U-turn | U-turn](#)

Hjemmeside: [U-turn | U-turn](#)

Derudover kan den unge søge viden og modtage rådgivning på hjemmesiden netstof:

[Professionel rådgivning og viden om stoffer - Netstof](#)

4.4.3. Projekt Anonym Stofbehandling

Hvis man er over 18 år og har et problematisk brug af hash, kokain eller andre fest-stoffer, tilbyder Projekt Anonym Stofbehandling gratis og anonym rusmiddelbehandling. For at blive indskrevet i Projekt Anonym Stofbehandling, er det et krav, at borgeren ikke har sociale problemer, hvortil der ydes hjælp og støtte i form af indsatser i Socialforvaltningen efter servicelovens afsnit V.

Man kan ikke modtage medicinsk behandling anonymt.

Københavns kommune har en samarbejdsaftale med Frederiksberg kommune om anonym stofbehandling jvf. serviceloven §101, a.

Projekt Anonym Stofbehandling

Oehlenschlägersgade 17

1663 København V

Tlf. 33662002

4.4.4. Rådgivning til pårørende

Er man partner, forældre, familie, ven eller kollega til en, der tager stoffer, tilbyder Rusmiddelbehandling København gratis rådgivning og støtte. Man kan henvende sig på rådgivningstelefonen på 70 210 220. Rådgivningstelefonen har åbent:

Mandag kl. 8-12 og 15-18

Tirsdag kl. 8-12

Onsdag kl. 8-12

Torsdag kl. 8-12 og 15-18

Fredag kl. 8-12

Et problematisk forbrug af rusmidler påvirker ikke kun borgeren med forbrug af rusmidler, men også dennes omgivelser. Pårørende til borgere med et problematisk brug af rusmidler kan have brug for hjælp til fx, hvordan de kan passe på sig selv og eventuelle børn og samtidig være en støtte for borgeren med problembroget af rusmidler. Som pårørende kan man i Rusmiddelbehandling København få op til tre rådgivningssamtaler, når den pågældende borger med et problematisk forbrug af rusmidler ikke er indskrevet. Herudover kan der være mulighed for at deltage i et gruppeforløb for pårørende.

Det tilstræbes generelt i Rusmiddelbehandling København, at pårørende inddrages i behandlingsforløb for borgere indskrevet i rusmiddelbehandlingen.

Der er også mulighed for støtte og rådgivning til pårørende i U-turn. U-turn tilbyder enkeltstående anonyme samtaler eller kortere anonyme rådgivningsforløb til forældre til unge københavnere mellem 14 og 24 år. Forældre har desuden mulighed for at deltage i en af U-turns forældregrupper, som er et forløb på i alt 5 gange sammen med andre forældre.

Man kan henvende sig til U-turn på telefon 82 56 23 00 eller søge oplysninger på: [U-turn | U-turn](#).

Forældre til unge kan også søge viden om rusmidler og idéer til samtale med unge om rusmidler på Sundhedsstyrelsens hjemmeside: [Snak om Hash](#).

4.4.5. Behandling til borgere med samtidig problematisk forbrug af rusmidler og psykisk lidelse

Rusmiddelbehandling København har flere interne tilbud til borgere, der har et rusmiddelproblem og en samtidig psykisk lidelse og samarbejder ligeledes med den regionale psykiatri om at tilrettelægge en koordineret behandlingsindsats.

En tværgående psykologindsats, som dækker hele centret, er forankret på Rusmiddelbehandling Spaniensgade. Psykologerne har fem pakketilbud:

- Akut krisebehandling
- Psykologisk udredning
- Individuelle samtaler
- Gruppebehandling for angst

Derudover har Rusmiddelbehandling København et team af udgående rusmiddelbehandlere, der arbejder opsøgende på Københavns Kommunes socialpsykiatriske botilbud, botilbud for socialt udsatte samt botilbud for borgere med handicap. Læs mere i afsnit 4.4.6.

Samarbejde med Region Hovedstaden Psykiatri:

Samarbejde med psykiatrien er et centralt omdrejningspunkt i behandlingen af dobbeltbelastede borgere i Rusmiddelbehandling København. Psykiatrien har ansvaret for den psykiatriske behandling, mens kommunen har ansvaret for den sociale behandling.

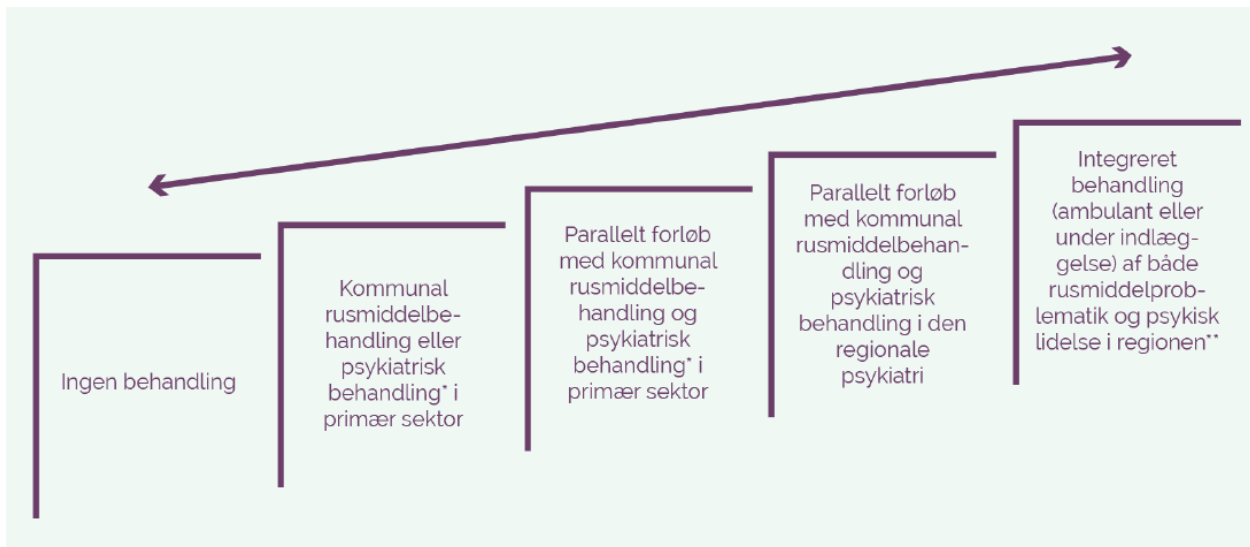
Kommunen kan ikke afvise at udrede eller yde rusmiddelbehandling til en borger med den begrundelse, at borgeren har en psykisk lidelse. Ligeledes må den regionale behandlingspsykiatri ikke afvise at udrede eller behandle en borger med en behandlingskrævende psykisk lidelse med den begrundelse, at borgeren har et problematisk forbrug af rusmidler. Borgeren kan selv henvende sig til psykiatrien, eller lægen på rusmiddelenheden kan henvise borgeren dertil.

Rusmiddelbehandlingen København tilbyder et *parallelt*, koordineret behandlingsforløb i samarbejde med Ambulatorium for Psykoterapeutisk Udvikling (APU). Behandlingen er rettet mod borgere med angst, depression, posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD) eller personlighedsforstyrrelse med et samtidigt skadeligt brug eller afhængighed af rusmidler. Behandlere i APU og i Rusmiddelbehandlingen København samarbejder om behandlingsplan og behandlingsmål. Behandlingen består derfor af elementer fra både APU og Rusmiddelbehandling København med henblik på at sikre sammenhæng og kontinuitet i indsatsen og sikre rettidig, effektiv og sammenhængende behandling. Da behandlingstilbuddet er tværsektorielt forudsættes, at borgeren enten allerede er tilknyttet eller bliver tilknyttet kommunens eget rusmiddelcenter.

Udover samarbejdet med APU, samarbejder Rusmiddelbehandling København med regionen om en koordineret indsats målrettet mennesker med svær psykisk sygdom og samtidig rusmiddelproblematik, der resulterer i en belastningsgrad, som fordrer en *samtidig* behandling i regionens psykiatriske SPOR (sammenhængende psykolog- og rusmiddelbehandling) og OPUS ambulatorier og i Rusmiddelbehandling København. For at nå flest mulige indbefatter samarbejdet, at både rusmiddelområdet og psykiatrien bidrager til tidlig opsporing ved screening for psykiske udfordringer i rusmiddelregi og omvendt screening for udfordringer med brug af rusmidler i psykiatrien.

I september 2024 opstartede regionen et nyt tilbud til borgere, der har behov for en *integreret* behandling for rusmiddelproblemer og samtidig psykisk lidelse (dobbeldiagnose). Tilbuddet er planlagt til en gradvis udvidelse og med en forventet fuld indfasning i 2027. Målgruppen for det integrerede behandlingstilbud er borgere med behandlelige psykiske lidelser af moderat til svær grad, som har et psykiatrisk behandlingsbehov og samtidig rusmiddelproblematik. Derudover er funktionsevnen samtidig påvirket i en sådan grad, at den enkelte ikke vurderes at kunne følge eller profitere af behandling i et parallelt behandlingstilbud.

Behandlingen af patienter med en dobbeldiagnose foregår som en graderet indsats efter borgerens behov (stepped care modellen). Den integrerede behandling i det nye tilbud er øverste trin på indsatsstappen i modellen:

*Note: "Primær sektor" henfører i denne sammenhæng til psykiatrisk behandling hos borgers egen praktiserende læge.

Samarbejdet mellem Region Hovedstadens Psykiatri og Københavns Kommune fastlægges i Sundhedsaftalen. Sundhedsaftalen kan findes på Region Hovedstadens hjemmeside [Sundhedsaftale](#)

4.4.6. Behandling til borgere med et stærkt nedsat kognitivt funktionsniveau og et problematisk forbrug af rusmidler

Ved henvendelser fra borgere med stærkt nedsat kognitivt funktionsniveau med et problematisk forbrug af rusmidler vil Rusmiddelbehandling København i tæt samarbejde med Borgercenter Handicap yde behandling med baggrund i borgerens sociale færdigheder og kognitive funktionsniveau og på den baggrund sammensætte et individuelt tilrettelagt behandlingsforløb.

Rusmiddelbehandling København har til enhver tid ansvaret for rusmiddelbehandling, hvorimod støtte efter den øvrige sociale lovgivning i nogle tilfælde vil skulle varetages et andet sted i Københavns Kommune, f.eks. Borgercenter Handicap. Målgruppeplaceringen beror på en konkret vurdering af borgerens funktionsnedsættelse og støttebehov.

URUS (udgående rusmiddelbehandling på botilbud)

URUS er en udgående rusmiddelbehandlingsindsats målrettet borgere på socialpsykiatriske botilbud samt botilbud på udsatte- og handicapområdet. Indsatsen retter sig mod borgere, som har vanskeligt ved at henvende sig på behandlingsenheder, og som derfor har behov for at modtage behandling der, hvor de bor og opholder sig.

Desuden videndeles med personale og borgere om, hvilke muligheder beboerne har for rusmiddelbehandling i henhold servicelovens § 101, samt rusmiddelbehandling i henhold til sundhedslovens § 141 (alkoholbehandling) og § 142 (lægelig stofbehandling).

4.4.7. Fremskudt og udkørende behandling samt støttekontaktpersoner

Rusmiddelbehandling København tilbyder fremskudt støtte og behandling på gadeplan for at sikre en lettilgængelig adgang til behandling. De fremskudte behandlere yder råd og vejledning, motiverer til og kan efter behov opstarte behandling på gaden. De fremskudte medarbejdere brobygger samtidig til behandlingsenhederne afhængig af borgerens behov og ønsker til behandling.

Behandlingen i eget hjem varetages af Tværfaglig Udkørende Rusmiddelbehandling og er et ambulante behandlingstilbud til borgere, der grundet fysiske, psykiske og/eller sociale forhold ikke profiterer af eller som ikke har mulighed for at indgå i behandlingen ved fysisk fremmøde på en behandlingsenhed.

Rusmiddelbehandling København tilbyder også støttekontaktpersoner⁹ til de mest udsatte og isolerede borgere, som er udfordret på at gøre brug af visiterede ydelser. Støttekontaktpersonerne arbejder motiverende, afklarende og brobyggende til det etablerede system, både i rusmiddelbehandlingen og øvrige tilbud.

4.4.8. Specialenheden Tomsgårdsvej

Specialenheden Tomsgårdsvej tilbyder en specialiseret indsats målrettet borgere med særlige somatiske og sociale vanskeligheder som følge af et mangeårigt rusmiddelbrug. For mange af disse borgere har rusmiddelindsatsen en skadesreducerende funktion.

Borgerne har ofte et ringe socialt netværk og en dagligdag præget af ensomhed og ofte fysiske problemer, der relaterer sig til konsekvenser af et mangeårigt og aktuelt rusmiddelbrug. I specialindsatsen er der mulighed for at tilbyde en mere intensiv socialpædagogisk og rehabiliterende indsats, der støtter op om borgernes recovery-proces, end på de øvrige, større behandlingsenheder.

På specialenheden kan man komme dagligt, få morgenmad og frokost og deltage i forskellige typer aktiviteter. Man kan få støtte til at skabe en meningsfuld hverdag og kan f.eks. støttes i at øve sociale færdigheder eller hjælp til fysisk træning.

Som på de øvrige behandlingsenheder er der mulighed for såvel social, terapeutisk og sundhedsfaglig behandling målrettet borgerens individuelle behov, og alle får tilknyttet et behandlingsteam, der består af en social- og en sundhedsfaglig rusmiddelbehandler.

4.4.9. Specialenheden Valmuen

Specialenheden Valmuen tilbyder behandling med lægeordineret heroin (Diacetylmorfin) og har desuden tilbud om injicerbar metadon.

Behandlingen med lægeordineret heroin er til borgere med opioidafhængighed, som har været i konventionel substitutionsbehandling i minimum 12 måneder og som trods behandlingen stadig har brug af illegale og/eller ordinerede opioider. Som borger er man altid velkommen til at kontakte Valmuen, da inklusionskriterierne følges af en individuel lægelig vurdering, som kan fravige 12 måneders ordinær substitutionsbehandling.

Valmuen har åbent for behandling alle årets dage og som på specialenheden Tomsgårdsvej, er der tæt og løbende opfølgning på den enkeltes situation og trivsel. Behandlingen kombineres med psykosociale indsatser, og er et roligt sted, hvor der er fokus på at tilrettelægge en rehabiliterende indsats, der forbedrer borgerens egen oplevede livskvalitet.

Man kan kun komme i behandling i Valmuen, hvis man opfylder Sundhedsstyrelsens kriterier for heroinbehandling og den endelige vurdering af behov for behandlingen kan udelukkende stilles af behandlingsansvarlige læger, som er godkendt af Sundhedsstyrelsen., jf. [Vejledning om ordination af diacetylmorfin \(heroin\) ved opioidafhængighed](#) punkt 3.3. Behandlingen er

⁹ efter servicelovens § 99

desuden underlagt Sundhedsstyrelsens kriterier for udlevering af behandlingen, som skal finde sted under supervision, jf. punkt 3.1.

5. Regler for betaling af kost og logi ved døgnophold

I forbindelse med den sociale behandling kan der forekomme udgifter til kost og logi, som borgeren selv skal betale en del af. Dette gælder ligeledes udgifter til medicin.

Når visitationsudvalget vurderer, at borgeren har behov for et midlertidigt ophold i en boform efter servicelovens § 107 i forbindelse med den sociale behandling efter servicelovens § 101, skal udvalget samtidig vurdere, om borgeren har råd til at betale for opholdet. Borgeren skal som udgangspunkt betale en andel af opholdets pris, jf. bekendtgørelse nr. 1387 af 12. december 2006 om botilbud. Taksten for serviceloven § 107-botilbud fremgår af [Borger | Københavns Kommune](#). Taksten kan findes på [Bekendtgørelse om egenbetaling for midlertidigt ophold i boformer efter servicelovens §§ 109 og 110](#)

Ved fastsættelse af borgerens egenbetaling på opholdsbetaling foretages en beregning ud fra borgerens aktuelle indtægter og udgifter samt botilbuddets faktiske boligomkostninger. Det betyder, at to borgere kan komme til at betale forskellige beløb for ophold i den samme botilbud.

Borgere med egen bolig betaler i udgangspunktet ikke for logi-delen på egenbetalingen. Borgeren kan kun opkræves fra meddelelsetidspunktet om egenbetalingens størrelse. Der er tale om en afgørelse, som borgeren kan klage over, jævnfør afsnit 6.5.

6. Klageadgang

Hvis en borger er utilfreds med behandlingsindsatsen eller den afgørelse, borgeren har modtaget, har borgeren altid mulighed for at kontakte sin rusmiddelbehandler, som hjælper borgeren videre. Rusmiddelbehandling København er desuden forpligtet til at vejlede borgeren om klagemuligheder. Der er ingen formkrav til klager.

Borger kan ligeledes få hjælp af andre til at klage – f.eks. af familie, en ven eller en eventuel væрге.

6.1. Klageadgang i forbindelse med visitation

Er man som borger uenig i en afgørelse, som Rusmiddelbehandling København har truffet om behandling, kan borger klage over afgørelsen. Dette kan f.eks. være, hvis der er givet afslag på behandling, og borgeren ikke mener, at den visiterede behandlingstype matcher behovet, eller hvis tidsfristen på de 14 dage ikke er overholdt.

Klagen skal være modtaget i Rusmiddelbehandling senest fire uger efter modtaget afgørelse om visitation, hvis det er visitation, der er klagepunktet. Rusmiddelbehandling København vil herefter foretage en genvurdering af afgørelsen.

6.1.1. Ankestyrelsen

Hvis borger ikke får medhold i klagen, skal Rusmiddelbehandling København sende klagen videre til Ankestyrelsen senest fire uger efter modtagelse af klagen og orientere borger herom.

Ankestyrelsen

7998 Statsservice

Mail: ast@ast.dk

Sikker mail: sikkermail@ast.dk

Retningslinjer for klager til Ankestyrelsen kan findes på www.ast.dk under punktet "For borgere med en klagesag".

6.2. Klager over den sociale behandling

Klager over den sociale behandling kan stiles til den enhed i Rusmiddelbehandling København, som borgeren er tilknyttet, jf. afsnit 3 om sagsbehandling og visitation. Man kan klage ved at skrive, ringe eller ved personligt fremmøde.

6.3. Klageadgang vedrørende utilfredshed over personalet

Klager over personalet eller personalets opførsel kan sendes til den lokale leder på behandlingsenheden. Hvis borger ikke er tilfreds med, hvordan klagen behandles, kan borger gå videre med klagen til Rusmiddelbehandling Københavns centerledelse via den lokale enhed.

6.4. Klageadgang i forbindelse med magtanvendelse

Der kan klages til Ankestyrelsen, hvis man har været udsat for et indgreb i den personlige frihed. Det gælder både de tilfælde, hvor der er givet samtykke til indgrebet, og de tilfælde, hvor indgrebet er sket imod egen vilje.

Klagen skal først ske ved henvendelse (skriftligt, telefonisk eller ved personligt fremmøde) til Socialforvaltningen. Forvaltningen vil revurdere sagen, og gives der ikke medhold i klagepunkterne, videresender Socialforvaltningen klagen til Ankestyrelsen:

Socialforvaltningen

Borgercenter Voksne

Islands Brygge 37
2300 København S

Kontaktlink: [Borgercenter Voksne | Københavns Kommunes hjemmeside \(kk.dk\)](http://BorgercenterVoksne.KoebenhavnsKommunes hjemmeside (kk.dk))

6.5. Klageadgang vedr. beregning af egenbetaling

Er man som borger uenig i en afgørelse, som Rusmiddelbehandling København har truffet om egenbetaling, kan borger klage over afgørelsen.

Klager over egenbetaling kan stiles til den enhed i Rusmiddelbehandling København, som borgeren er tilknyttet, jf. afsnit 3 om sagsbehandling og visitation. Man kan klage ved at skrive, ringe eller ved personligt fremmøde. Klagen skal være modtaget i Rusmiddelbehandling senest fire uger efter modtaget afgørelse om egenbetaling. Rusmiddelbehandling København vil herefter foretage en genvurdering af afgørelsen.

6.5.1. Ankestyrelsen

Hvis borger ikke får medhold i klagen, skal Rusmiddelbehandling København sende klagen videre til Ankestyrelsen senest fire uger efter modtagelse af klagen og orientere borger herom.

Ankestyrelsen

7998 Statsservice

Mail: ast@ast.dk

Sikker mail: sikkermail@ast.dk

Retningslinjer for klager til Ankestyrelsen kan findes på www.ast.dk under punktet "For borgere med en klagesag".

6.6. Borgerrådgiveren

Endelig er der mulighed for at klage til Københavns Kommunes Borgerrådgiver, der specielt tager sig af klager over kommunens sagsbehandling, personalets opførsel eller personalets udførelse af praktiske opgaver. Borgerrådgiveren kan også behandle klager, der vedrører diskrimination.

Københavns Kommunes Borgerrådgiver

Vester Voldgade 2A

1552 København V

Tlf. 3366 1400

E-mail: borgerraadgiveren@kk.dk

Det bemærkes, at Borgerrådgiveren ikke kan behandle klager over kommunens afgørelser, men hvis Borgerrådgiveren ikke kan tage sig af klagen, vil han/hun altid sørge for at sende klagen videre til den myndighed, som kan behandle den.

7. Henvisning til lovgrundlag

Links til lovgrundlaget på området:

- Bekendtgørelse nr. 67 af d. 22/01/2024 om lov om social service (serviceloven): [Serviceloven \(retsinformation.dk\)](#)
- Vejledning nr. 9449 af d. 29/06/2020 om behandlingstilbud på det sociale stofmisbrugsområde m.v.: [Vejledning om behandlingstilbud på det sociale stofmisbrugsområde m.v. \(retsinformation.dk\)](#)
- Bekendtgørelse nr. 1691 af d. 11/12/2023 om kvalitetsstandard for social behandling for stofmisbrug efter § 101 i lov om social service: [Bekendtgørelse om afdækning, gavekort og kvalitetsstandard for social behandling for stofmisbrug efter § 101 i lov om social service og om gavekort efter § 34 i barnets lov \(retsinformation.dk\)](#)
- Klagevejledning nr. 9810 af d. 27/07/2007 for stofmisbrugere i behandling: [Klagevejledning for stofmisbrugere i behandling \(Fælles for den sundhedsfaglige og den sociale behandling\) \(retsinformation.dk\)](#)
- Bekendtgørelse nr. 247 af d. 12/03/2024 af sundhedsloven: [Sundhedsloven \(retsinformation.dk\)](#)
- Nationale retningslinjer for den sociale stofmisbrugsbehandling: [Nationale retningslinjer for social stofmisbrugsbehandling | Social- og Boligstyrelsen \(sbst.dk\)](#)
- Bekendtgørelse nr. 1387 af d. 12/12/2006 om betaling for botilbud m.v. efter servicelovens kapitel 20 samt om flytteret i forbindelse med § 108 med senere ændringer: [Bekendtgørelse om betaling for botilbud m.v. efter servicelovens kapitel 20 samt om flytteret i forbindelse med botilbud efter § 108 \(retsinformation.dk\)](#)

- Bekendtgørelse nr. 261 af d. 13/03/2024 om retssikkerhed og administration på det sociale område: [Retssikkerhedsloven \(retsinformation.dk\)](#)

8. Yderligere information

Rusmiddelbehandling København

[Rusmiddelbehandling København](#)

U-turn

[U-turn | U-turn](#)

[Stofbehandling | Københavns Kommune](#)

[Alkohol | Københavns Kommune](#)

9. Kontaktoplysninger

9.1. Alkohol, hash og centralstimulerende stoffer (f.eks. kokain)

Behandling af problemer med alkohol, hash, kokain, MDMA og andre centralstimulerende stoffer foregår på disse tre enheder. Du kan frit vælge den enhed, der passer dig.

Rusmiddelbehandling Hørsholmsgade
Hørsholmsgade 20
2200 København N
Tlf.: 33 17 80 40

Rusmiddelbehandling Nyropsgade
Nyropsgade 7, 2. sal
1602 København V
Tlf.: 33 17 33 16

Rusmiddelbehandling Spaniensgade
Spaniensgade 25
2300 København S
Tlf.: 33 17 86 00

Åbnings- og telefontider i de tre enheder:

Mandag: 08.00-12.00 og 15.00-18.00

Tirsdag: 08.00-12.00

Onsdag: 08.00-12.00

Torsdag: 08.00-12.00 og 15.00-18.00

Fredag: 08.00-12.00

9.2. Heroin og andre opioider

Behandling af problemer med heroin, illegal metadon og andre opioider foregår på disse tre enheder. Du kan frit vælge, hvilken enhed du foretrækker.

Rusmiddelbehandling Prags Boulevard
Prags Boulevard 55
2300 København S
Tlf.: 33 17 84 70

Rusmiddelbehandling Vigerslev Allé
Vigerslev Allé 1A
2450 København SV
Tlf.: 33 17 56 60

Rusmiddelbehandling Ørnevej
Ørnevej 33
2400 København NV
Tlf.: 33 17 85 40

Åbningstider på de tre enheder

Mandag: 09.00-12.30

Tirsdag: 09.00-12.30

Onsdag: Lukket

Torsdag: 09.00-12.30 og kl. 16.00-18.00

Fredag: 09.00-12.30